

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivita	KA 2350/4-10up
Název inovace	VYŠETŘENÍ TĚL ULOVENÉ ZVĚŘE
Inovace předmětu	H1DKZ - Hygiena a technologie drůbeže, králíků a zvěřiny
Registrační číslo projektu	CZ.1.07/2.2.00/15.0063
Název projektu	Inovace výuky veterinárních studijních programů v oblasti bezpečnosti potravin
Název příjemce podpory	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Termín realizace inovace	LS 2013

1. Prohlídka zvěře proškolenou osobou po ulovení
2. Stanovení protilátek proti tularémii a brucelóze rychlou sklíčkovou aglutinací
3. Vyhodnocení výsledků vyšetření na tularémii a brucelózu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivita	KA 2350/4-10up
Projekt	CZ.1.07/2.2.00/15.0063 Inovace výuky veterinárních studijních programů v oblasti bezpečnosti potravin
Výukový materiál	Prohlídka zvěře proškolenou osobou po ulovení

Legislativa:

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 843/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu**, v platném znění

V případě dodávání malého množství zvěřiny konečnému spotřebiteli nebo do místního maloobchodu:

- **Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči**, ve znění 308/2011 Sb.
- **Vyhláška č. 289/2007, o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství**, v platném znění

- Uživatel honitby je povinen zajistit vyšetření těl ulovené volně žijící zvěře proškolenou osobou, a to co nejdříve po ulovení, a u zvěře vnímavé na trichinelózu zabezpečit její vyšetření na přítomnost trichinel.
- Proškolenou osobou je fyzická osoba, která absolvovala specializované školení a získala tak osvědčení o způsobilosti k této činnosti.
- Představuje-li ulovená volně žijící zvěř podle výsledků vyšetření provedeného proškolenou osobou zdravotní riziko, musí být předložena úřednímu veterinárnímu lékaři k veterinárnímu vyšetření. Přítomnost změn se uvede v Záznamu proškolené osoby o vyšetření ulovené volně žijící zvěře.
- Pokud není k dispozici žádná proškolená osoba pro provedení vyšetření, musí být tělo odesláno do podniku zpracovávajícího zvěřinu k veterinárnímu vyšetření úředním veterinárním lékařem.

Posuzuje se:

- výživný stav
- povrch těla
 - výskyt výrazných změn na kůži a osrstění způsobených ektoparazitami
 - výskyt zánětlivých změn na kůži a poranění pokousáním
- dále se vyšetřuje tělo podle druhu zvěře:
 - velká volně žijící zvěř: tělní otvory a jejich okolí, výstelka tělních dutin, vnitřní orgány, svalovina a na hlavě zejména sliznice dutiny ústní a jazyk
 - zajíci a divocí králíci: oči, tělní otvory a jejich okolí, břišní krajina a vnější pohlavní orgány
 - pernatá zvěř: oči a tělní otvory

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivita	KA 2350/4-10up
Projekt	CZ.1.07/2.2.00/15.0063 Inovace výuky veterinárních studijních programů v oblasti bezpečnosti potravin
Výukový materiál	Stanovení protilátek proti tularémii a brucelóze rychlou sklíčkovou aglutinací

Vyšetření se provádí podle metodiky kontroly zdraví zvířat. Metodiku kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace vypracovává pro každý rok Státní veterinární správa a schvaluje Ministerstvo zemědělství.

- Na celém území republiky se sérologicky (aglutinační zkouškou) vyšetřují 3 ulovení zajíci na 100 km² na tularémii.
- Dále se vyšetřují na tularémii nebo brucelózu všichni ulovení a uhynulí zajíci na celém území republiky v případě vyslovení podezření z nákazy. Laboratorní vyšetření zahrnuje pomalou aglutinaci, bakteriologické vyšetření a provedení pitvy.

Vyšetření ulovených zajíců metodou rychlé aglutinace prostřednictvím soukromého veterinárního lékaře se doporučuje uživatelům honiteb v ohniscích a ochranných pásmech nákazy.

Brucelóza

U zajíců se vyskytuje v přírodních ohniscích *Brucella suis*, biovar 2. U samců se projevuje rozsáhlými záněty (zvětšením) varlat a nadvarlat, u samic zmetáním, a otoky, zarudnutím a abscesy v pochvě, děloze a vaječnicích. Mohou se objevovat i podkožní abscesy. Zdraví, silní a dobře živení jedinci mohou onemocnění překonat. Do prostředí se infekce dostává z nemocných zvířat močí, trusem a dalšími výměšky. Nákaza je přenosná na prasata i člověka, u kterého napadá pohlavní i jiné orgány a projevuje se zejména vysokými teplotami. K infekci člověka dochází přes trávicí ústrojí, spojivkou nebo kontaminací rány při poranění.

Tularémie

Původcem této nákazy s přírodní ohniskovostí je *Francisella tularensis*. Přenašečem jsou drobní hlodavci, ale i ektoparazitě sající krev. Akutní onemocnění probíhá jako celková sepe s úhynem v dobrém výživném stavu již za několik dní po nakažení. Chronická forma se projevuje vyhublostí, malátností, nekoordinovaností pohybu a ztrátou plachosti. K úhynu dochází během několika týdnů. Při pitvě je typickým nálezem výrazně zvětšená slezina a mizní uzliny, změny lze pozorovat i na dalších orgánech (játra, plíce). K přenosu na člověka může dojít i během manipulace s nakaženým zvířetem (stahování kůže, porcování masa) přímým kontaktem či aerogenní cestou.

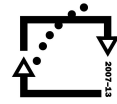
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Materiál a pomůcky:

- souprava k diagnostice tularémie (Bioveta, ČR)
- souprava k diagnostice brucelózy (Bioveta, ČR)
- etanol
- kahan
- podložní sklíčka
- skleněné tyčinky
- stříkačky (objem 2 ml)
- jehly
- buničitá vata
- rukavice

U ulovených a uhynulých zvířat se odebírá krev ze srdce punkcí hrudníku. Pro kontrolu je vhodné provedení zkoušky také s negativním a s pozitivním sérem.

Postup:

1. Podložní sklíčko si odmastěte etanolem.
2. Po sejmutí jehly ze stříkačky naneste na sklíčko kapku vyšetřované krve, případně pozitivního nebo negativního séra.
3. Vedle této kapky naneste 1 kapku antigenu.
!!! Pozor, v případě vyšetřování vzorku krve na tularémii naneste 5 kapek antigenu !!!
4. Pomocí skleněné tyčinky smíchejte vzorek s antigenem a rozetřete na větší plochu.
5. Sklíčko opatrně nahřejte nad kahanem (tekutina nesmí vařit ani vyschnout!).
6. Sklíčko lehce naklápejte a pozorujte výsledek reakce.
7. V případě pozitivního výsledku dojde za 1 – 3 minuty k projasnění tekutiny a k tvorbě vloček.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivita	KA 2350/4-10up
Projekt	CZ.1.07/2.2.00/15.0063 Inovace výuky veterinárních studijních programů v oblasti bezpečnosti potravin
Výukový materiál	Vyhodnocení výsledků vyšetření na tularemii a brucelózu

Pozitivní výsledek znamená přítomnost protilátek proti dané nákaze jak v průběhu, tak i případně po prodělaném onemocnění (brucelóze). V případě pozitivního výsledku vyšetření aglutinací v laboratořích se provádí další vyšetření (pitva, bakteriologické vyšetření). Při prokázaném výskytu nákazy vyhláší příslušná KVS mimořádná veterinární opatření, včetně vymezení ohniska a ochranného pásma.

Zajíci ulovení v ohniscích a ochranných pásmech se nesmí uvádět do oběhu. Těla ulovených zajíců mohou být uvolněna ke spotřebě v domácnosti lovce, maso je však třeba důkladně tepelně opracovat.

Vyšetřené kusy s pozitivním výsledkem jsou vyloučeny z lidské spotřeby.